

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/149/2020
Identifikačné číslo spisu:	6410206640
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6410206640.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778 proti žalovanej Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpenej spoločnosťou In Medias Res, s.r.o., AK so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, IČO: 36 863 351, o ochranu práv spotrebiteľa, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/174/2010, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. júna 2015 sp. zn. 15Co/140/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 26. septembra 2013 sp. zn. 9C/174/2010 výrokom I. určil, že zmluvná podmienka uvedená v hlave 8 § 1 všeobecných zmluvných podmienok žalovanej platných do dňa 4. októbra 2012, podľa ktorej zmluvné strany klient a spoločnosť sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytovaní revolvingového úveru na základe takto uzatvorenej zmluvy o revolvingovom úvere I. vzniká klientovi právo na poskytovanie revolvingového úveru a spoločnosti revolvingový úver podľa I. za dohodnutých podmienok klientovi je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, výrokom II. určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v hlave 10 § 1 všeobecných podmienok žalovanej platných do dňa 4. októbra 2012 v súlade s ustanoveniami hlavy 8 § 1 týchto úverových podmienok spoločnosť podľa svojho rozhodnutia zašle klientovi úverovú kartu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, výrokom III určil, že zmluvná podmienka uvedená v hlave 12 ods. 2 všeobecných podmienok žalovanej platných do dňa 4. októbra 2012 podľa, ktorej v priebehu trvania záväzkového vzťahu môže spoločnosť za osobitných výhodných podmienok oproti klientovi bez identifikačného čísla ponúknuť klientovi úverové produkty alebo iné produkty a služby poskytované klientom, a to na základe zmlúv uzatvorených v jednotlivých prípadoch

medzi spoločnosťou a klientom. Uvedený súhlas klienta v citovanom rozsahu sa rovnako vzťahuje aj na oslovovanie klienta spoločnosťou telefonicky, prostredníctvom GSM technológií a internetu. Klient sa zároveň zaväzuje, že akékoľvek zmeny týkajúce sa jeho účastníckych telefónnych staníc v pevnej alebo mobilnej sieti, vždy bezodkladne oznámi spoločnosti je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, výrokom IV. určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v hlave 13 § 1 všeobecných podmienok žalovanej platných ku dňu 4. októbra 2012, zmluvné strany, spoločnosť klientom uzatvárajú popri úverovej zmluve aj zmluvy o revolvingovom úvere I a zmluvou o revolvingovom úvere II je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, výrokom V. určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v hlave 14 § 9 všeobecných podmienok žalovanej platných do dňa 4. októbra 2012, klient dáva osobitne bezvýhradný súhlas k tomu, aby spoločnosť bola oprávnená poskytnúť osobitné údaje tretím stranám, vrátane sprostredkovateľov a ďalších príjemcov, najmä všetkým spoločnostiam patriacim do toho istého koncernu, ako spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., pre potreby zabezpečenia obchodných aktivít, zamestnávateľovi klienta v prípade realizácie dohody o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, vo zvyšnej časti súd návrh žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.1. V odôvodnení uviedol, že predmetnú úverovú zmluvu skúmal z úradnej moci ex officio a s odkazom na § 53 ods. 1, 4. a 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) považoval zmluvné dojednania uvedené vo výroku rozsudku za neprijateľné zmluvné podmienky. Bol toho názoru, že takéto podmienky nekorešpondujú s účelom uzavretia zmlúv žalovanou, ktorá uzatvára so spotrebiteľmi úverové zmluvy a väčšinou poskytuje finančné prostriedky za zmluvne dojednaných podmienok v prospech klientov, za účelom konkrétneho nákupu tovaru, resp. poskytnutia finančných prostriedkov. Z týchto dôvodov akékoľvek vedľajšie dojednania tak ako boli obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach (ďalej len „VOP“), týkajúcich sa uzatvorenia ďalších úverových zmlúv považoval za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré zvýhodňujú v zmluvnom vzťahu postavenie žalovanej ako veriteľa a naopak vytvárajú neprimerané postavenie v zmluvnom vzťahu na strane spotrebiteľov. Prihliadol tiež na skutočnosť, že všetky takto dojednané podmienky vo VOP žalovanej týkajúcich sa revolvingu a poskytovania úverových kariet podliehali ďalším poplatkom ako aj úročeniam.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 24. júna 2015 sp. zn. 15Co/140/2014 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. až V. potvrdil ako vecne správny.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zo spisu súdu prvej inštancie nezistil žiadnu vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci. Rovnako nebolo zistené, že by rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Doplnil, že uvedením zmluvných úverových podmienok vo výroku rozhodnutia dochádza k ich špecifikácii v rozsahu, v akom tieto úverové zmluvné podmienky sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Námietku žalovanej, že zmluvné podmienky boli menené, pričom od 21. septembra 2012 už zo strany žalovanej používané neboli, považoval za právne nevýznamnú, nakoľko nepreukázala od ktorého obdobia, v akom rozsahu boli úverové podmienky zmenené oproti úverovým zmluvným podmienkam platným v čase uzatvorenia úverovej zmluvy.

2.2. Dovolací súd k námitke žalovanej, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné z dôvodu, že nesubsumoval neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve pod § 53 ods. 4 OZ poukázal na to, že § 53 ods. 4 OZ len fakultatívne vymenúva ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve, ktoré je možné považovať za neprijateľné podmienky, pričom tento výpočet nie je konečný a pokiaľ súd určitú podmienku uvedenú v spotrebiteľskej zmluve vyhlási za neprijateľnú, dôvod vyhlásenia neprijateľnosti nemusí subsumovať pod niektoré z ustanovení § 53 ods. 4 OZ.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 237 ods. 1 písm. f/ a § 238 ods. 3 OSP.

3.1. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za arbitrárne a neodôvodnené. Namietala tvrdenie odvolacieho súdu, že sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvádzanými v odvolaní náležitým spôsobom ako aj tvrdenie, že rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa všetky požiadavky podľa § 157 ods. 2 OSP. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 238 ods. 3 OSP uviedla, že predmetom dokazovania neboli žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Dovolateľka namietla

potup súdov, keď súdy nesubsumovali ani jednu z podmienok pod konkrétny dôvod vyplývajúci z § 53 ods. 4 OZ. Ustálenie zmluvných podmienok súdmi za neplatné považovala za predčasné, pretože neboli preukázateľne používané voči spotrebiteľovi od začiatku kalendárneho roka 2011, pričom rozhodnutia súdov sú v otázke určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných zmluvných podmienkach platných do dňa 4. októbra 2012 nevykonateľné. Ďalej namietala, že odvolací súd sa nevysporiadal s doplnením odvolania zo dňa 29. januára 2014. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f/ namietla, že súd neoznámil vopred svoj zámer postupovať ex officio, neumožnil stranám sporu vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvných podmienok, na základe čoho došlo k prekvapivému rozhodnutiu a nemožnosti strany sporu vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

3.2. Navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie.

4. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Dovolanie bolo podané dňa 18. septembra 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu § 470 ods. 1 a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem, rešpektuje ale procesný účinok dovolaní podaných do 30. júna 2016, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016. V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní, sa v prípade týchto dovolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL. ÚS 36/1995).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

7. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 OSP). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 OSP a proti uzneseniu § 239 OSP. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP.

8. Podľa § 238 ods. 3 OSP je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP. Keďže v danom prípade išlo o vyslovenie neplatnosti zmluvných podmienok podľa § 153 OSP, dovolanie bolo prípustné.

8.1 Nevyhnutnou náležitosťou podaného dovolania je uvedenie z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu podľa § 238 OSP bolo povinnosťou dovolateľky uviesť konkrétne okolnosti svedčiace o tom, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení, teda vymedzenie, ktorý právny záver a z akých dôvodov považuje za nesprávny. Pokiaľ v dovolaní chýba táto osobitná náležitosť, nie je vymedzený obsah prieskumnej činnosti dovolacieho súdu zhodnotiť jeho správnosť z hľadiska opodstatnenosti (ZSP č. 36/2007).

8.2 Z dovolania je nepochybné, že vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 238 OSP nemá náležitosti podľa § 241 ods. 1 OSP, keď dovolateľka riadne nevymedzila dôvody, na ktorých spočíva nesprávne

právne posúdenie vecí. Keďže uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá, že dovolateľ konkretizuje okolnosti, z ktorých usudzuje, že dovolací dôvod je daný, len odkaz na ustanovenie zákona nestačí. Dovolateľka v dovolaní neuviedla v čom vidí nesprávnosť právneho posúdenia súdom a dovolanie odôvodnila len poukazom na § 238 ods. 3 OSP bez konkretizácie jednotlivých dovolacích dôvodov.

8.3 V zmysle princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem súd nevyzval dovolateľku na doplnenie neúplného dovolania, keď Civilný sporový poriadok neupravuje povinnosť súdu odstraňovať iné vady dovolania ako nedostatok povinného zastúpenia. Dovolanie bolo preto v zmysle uvedeného v časti dovolacieho dôvodu podľa § 238 OSP potrebné odmietnuť, pretože nemá potrebné zákonom požadované náležitosti.

8.4 Dovolací súd dodáva, že dovolateľka vo vzťahu k uvedenému dôvodu poukázala, že predmetom dokazovania neboli žiadne neprijateľné zmluvné podmienky. Právnym posúdením vecí je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací súd ustálil, že uvedená námietka sa vzťahuje na proces dokazovania, t.j. časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci, a nie na proces právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad.

9. Dovolateľka procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/ a g/ OSP, nenamietala a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

10. Prípustnosť dovolania dovolateľka odôvodnila podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

10.1 Dovolateľka namietla arbitrárnosť napadnutého rozsudku, nedostatky odôvodnenia vrátane nevysporiadania sa s doplnením odvolania, postup súdu, keď zmluvné podmienky riadne nesubsumoval pod konkrétny dôvod vyplývajúci z § 53 ods. 4 OZ a postup pri dokazovaní. Dovolateľka ďalej namietla, že súd svoje rozhodnutie založil na právnych záveroch v otázke neprijateľnosti zmluvných podmienok bez toho, aby jej umožnil vyjadriť sa k takémuto právnomu posúdeniu a skutočnosť, že zmluvné podmienky vyhlásené súdmi za neplatné neboli používané voči spotrebiteľovi od roku 2011.

10.2 Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ OSP ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanému realizáciu jeho procesných práv.

11. K námietke dovolateľky, že súd nesubsumoval zmluvné podmienky pod ustanovenia § 53 ods. 4 OZ dovolací súd poukazuje na to, že za neprijateľné podmienky spotrebiteľskej zmluvy sa považujú najmä dojednania, ktoré Občiansky zákonník demonštratívne vymenúva v § 53 ods. 4. Znak neprijateľnej podmienky môžu ale bezpochyby napĺňať aj iné, v tomto ustanovení výslovne neuvedené zmluvné dojednania, pokiaľ v neprospech spotrebiteľa spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Ak niektoré zmluvné dojednanie v individuálnom prípade zakladá takúto nerovnováhu, môže napĺňať znaky jeho „neprijateľnosti“ prípadne aj to, že ide o dojednanie zámerne, vedome alebo cielene neurčité alebo aj dojednanie, ktoré je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bolo dojednané.

11.1 V zmysle uvedeného, keďže § 53 ods. 4 OZ obsahuje iba demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok, nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie subsumovať neprijateľné zmluvné podmienky pod konkrétny dôvod vyplývajúci z § 53 ods. 4 OZ, ak mal za to, že ide o zmluvné

dojednania výslovne neuvedené v § 53 ods. 4 OZ.

12. Dovolateľka namietala, že súd neoznámil vopred svoj zámer postupovať ex officio.

12.1. Možnosť súdu aj bez návrhu výslovne uviesť neprijateľnú zmluvnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy vo výroku rozhodnutia bola upravená v § 153 o ods. 3 a 4 OSP. Súd nemusel vyhlásovať uznesenie o začatí konania, ak mienil ex officio určiť v začatom konaní, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná. Musel však umožniť účastníkovi vyjadriť sa k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, aby tak jeho rozhodnutie bolo predvídateľné, inak by v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky odňal dodávateľovi možnosť konať pred súdom a tak bez ďalšieho vytvoril vo vzťahu k tomuto výroku stav pre kasačné rozhodnutie apelačného súdu (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP). Konanie vo veci samej bolo však možné začať len na základe návrhu účastníka konania.

12.2. Najvyšší súd SR už vo svojich rozhodnutiach (4Cdo/10/2014, 4Cdo/337/2015, 4Cdo/184/2016) dospel k záveru, že súd prvej inštancie porušil právo strany sporu na spravodlivý proces tým, že svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na právnych záveroch v otázke neprijateľnosti zmluvných podmienok bez toho, aby jej umožnil vyjadriť sa k takémuto právnomu posúdeniu, čím v skutočnosti strane sporu odňal právo namietat správnosť jeho právneho názoru. Až z rozhodnutia súdu prvej inštancie sa strana sporu dozvedela, že súd vyvodil svoj právny záver zo skutočností, ku ktorým jej nebola daná možnosť vyjadriť sa. K týmto právnym záverom súdu sa strany sporu pred rozhodnutím súdu vo veci samej nemali možnosť vyjadriť, prípadne predložiť dôkazy, ktoré z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie navyiac odvolací súd považoval za nevýznamné a procesnému pochybeniu súdu prvej inštancie nevenoval žiadnu pozornosť.

12.3 V prejednávanej veci však o takýto prípad nešlo. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia v žalobe poukazom na § 53 ods. 1 OZ namietali, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a žiadali, aby súd určil dovolateľke povinnosť zdržať sa používania týchto podmienok, pričom namietali o.i. zmluvné podmienky, ktoré súd prvej inštancie vyhlásil za neprijateľné. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľke bola súdom prvej inštancie doručená žaloba dňa 14. júla 2010 spolu s výzvou na vyjadrenie sa k žalobe. Dovolateľka si teda bola vedomá, že žalobcovia namietajú neprijateľnosť zmluvných podmienok, a súd prvej inštancie jej aj umožnil vyjadriť sa k otázke ich neprijateľnosti. Z uvedeného postupu vyplýva eventualita posudzovania neprijateľnosti uvedených zmluvných podmienok. Navyše, v podaní zo dňa 3. októbra 2012, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie po uznesení odvolacieho súdu, ktorý zrušil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 30. novembra 2010, dovolateľka poukázala o.i. na to, že predmetom konania sú zmluvné podmienky, ktoré následne súd prvej inštancie vyhlásil za neprijateľné. Dovolateľkou namietaný prekvapivý postup súdu tak môže vyplynúť aj z jeho postupu, ktorý nadväzuje na úkony strán tak, ako tomu bolo v danom prípade, čím potom procesné strany, tým i dovolateľka mali v konaní dostatočný priestor na to, aby identifikovali a reagovali na rozhodujúcu a skutkovo spornú okolnosť neprijateľnosti zmluvných podmienok v úverovej zmluve. Súd prvej inštancie dosiahol predvídateľnosť rozhodnutia. Námiетка dovolateľky bola preto neopodstatnená. V zmysle uvedeného nemožno prisvedčiť ani tej námietke dovolateľky, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj napriek tomu, že pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie bol zrušený odvolacím súdom z dôvodu, že tento neoznámil stranám sporu rozhodovať o neprijateľnosti zmluvných podmienok.

13. Dovolací súd ďalej konštatuje, že v prípade namietania neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ OSP (2Cdo/130/2011, 5Cdo/244/2011, 7Cdo/38/2012). Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, nie je takouto vadou konania § 237 OSP. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 OSP (1Cdo/85/2010, 2Cdo/29/2011).

14. K námietkam nevykonateľnosti rozhodnutia o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých vo všeobecných zmluvných podmienkach platných do dňa 4. októbra 2012 dovolací súd zdôrazňuje, že i keď dovolateľka v priebehu konania poukázala na to, že uvedené zmluvné podmienky platili len do uvedeného dátumu a predložila súdu všeobecné podmienky platné od 21. septembra 2012, v obsahu výrokoch rozsudku boli zmluvné podmienky, ktoré vyhlásil za neplatné jasne identifikované, čo

je rozhodujúce, t. j. účelom rozsudku je dosiahnutie nepoužívania neprijateľných podmienok ako takých, bez ohľadu na to akých zmlúv sú súčasťou, v akom konkrétnom dokumente sú uvedené, kedy boli vydané, ako dlho majú platiť, rozhodujúci je ich neprijateľný obsah. Pokiaľ i je v rozsudku uvedené, že sú súčasťou všeobecných zmluvných podmienok žalovanej platných do dňa 4. októbra 2012, nič to nemení na tom, že obsah týchto podmienok je neprijateľný, tým neplatný a ďalej sa používať nemôže, t. j. nemôže byť súčasťou neskorších podmienok, resp. zmlúv a pod.. Zjednodušene povedané, zmyslom a účelom rozhodnutia súdu prvej inštancie, resp. jeho jednotlivých výrokov bolo vyhlásenie zmluvných podmienok s obsahom v nich definovaných za neplatné, bez možnosti ich ďalej používať. Z rovnakého záveru vychádzal aj odvolací súd, keď uviedol, že uvedením zmluvných úverových podmienok vo výroku rozhodnutia dochádza k ich špecifikácii a uvedenie rozsahu, v akom tieto úverové zmluvné podmienky sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

15. Pokiaľ dovolateľka namietala nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania, je relevantná z hľadiska dôvodnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania (§ 237 OSP).

15.1 Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

15.2 Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 OSP), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

15.3 Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého stupňa (rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997).

15.4 Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní rozhodujúci význam, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, keď z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti, objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

15.5 Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu 03. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Dovolací súd mal za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety.

15.6 Dovolací súd poukazuje na to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s rozsudkom súdu prvej inštancie

vytvára ich kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že tento posúdil zmluvu uzatvorenú pôvodnou žalobkyňou 1/ a dovolateľkou ako spotrebiteľskú, rovnako dôvod, pre ktorý považoval vo výroku uvedené zmluvné podmienky za neprijateľné, t.j. dovolateľka poskytuje finančné prostriedky za zmluvne dojednaných podmienok v prospech klientov za účelom konkrétneho nákupu tovaru resp. poskytnutia finančných prostriedkov a teda akékoľvek vedľajšie dojednania týkajúce sa uzatvorenia ďalších úverových zmlúv považoval za neprijateľné, keď mal za to, že zvýhodňujú postavenie dovolateľky ako veriteľa a naopak vytvárajú neprimerané postavenie na strane spotrebiteľov, pričom prihliadol i na skutočnosť, že všetky takto dojednané podmienky týkajúce sa revolvingu a poskytovania úverových kariet podliehali ďalším poplatkom a úročeniam. Súd prvej inštancie v danej súvislosti zdôraznil, že prioritným zámerom každého klienta, ktorý uzatvoril s dovolateľkou zmluvu o úvere je získanie finančných prostriedkov, resp. získanie finančných prostriedkov za účelom kúpy konkrétneho spotrebného tovaru. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie rovnako vyplýva, že zmluvné podmienky označené vo výrokovej časti považoval za neprimerané vo vzťahu k spotrebiteľom, keď nepredstavovali vyváženosť zmluvných strán a povinností medzi zmluvnými stranami, a práve naopak mal za to, že v zmluvných podmienkach sa prejavovala značná nerovnováha takýchto práv a povinností v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie zároveň zdôraznil, že účelom výroku súdu o vyslovení neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je, aby dodávateľovi vznikla povinnosť zdržať sa používania takejto podmienky vo všetkých zmluvách so spotrebiteľmi a túto povinnosť na základe právoplatného rozhodnutia súdu môže uplatniť každý spotrebiteľ dotknutý podmienkou opísanou vo výroku súdneho rozhodnutia, ktorá bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí zdôraznil dôvod, pre ktorý považoval vo výroku uvedené zmluvné podmienky za neprijateľné, poukázal na to, že skutočnosť, že súd prvej inštancie nesubsumoval neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve pod § 53 ods. 4 OZ nespôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. K námietkam vo vzťahu k uvedeniu zlého dátumu platnosti zmluvných podmienok odvolací súd uviedol, že uvedením zmluvných úverových podmienok vo výroku rozhodnutia dochádza k ich špecifikácii v rozsahu, v akom tieto úverové zmluvné podmienky sú neprijateľnou zmluvnou podmienkou. K doplneniu odvolania dovolací súd uvádza, že išlo o doručenie rozsudku Krajského súdu v Prešove, ktorý nebol pred odvolací súd záväzný. Špecifikom rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 2 OSP je to, že odvolací súd sa môže v odôvodnení svojho rozsudku i len jednoducho obmedziť na stotožnenie s argumentáciou súdu prvej inštancie a konštatovanie jej správnosti (bez ďalšieho, v čom je takto zahrnutý - nech aj výslovne nevyjadrený - záver o nespôsobilosti odvolacích námietok akokoľvek ovplyvniť závery podrobované odvolaciemu prieskumu). Zákom predpokladané dopĺňanie ďalších dôvodov na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je tu potom len možnosťou, nie povinnosťou, ktorá podľa okolností konkrétnej veci ani nemusí byť využiteľnou (o aký prípad pôjde spravidla vtedy, ak sa prvostupňový súd sám korektne vysporiada s každou relevantnou skutočnosťou, odvolateľ odvolaním neprinesie nič nové a priestor pre dopĺňajúcu argumentáciu odvolacieho súdu - ktorou by sa nemalo opakovať len to, čo už odznelo - tak ostane minimálnym) a práve uvedeným je daná i logika predsa len odchylnej podoby odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v porovnaní s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa (v prípadoch, o akých je tu reč).

16. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že prípustnosť dovolania nezakladalo ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (R 54/2012, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011).

17. Vzhľadom na to, že dovolanie v časti dovolacieho dôvodu podľa § 238 OSP nemalo zákonom požadované náležitosti a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súde prvej inštancie a na odvolacom súde bolo postihnuté niektorou z vád uvedenou v § 237 ods. 1 OSP, dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol v časti dovolacieho dôvodu § 238 OSP podľa § 447 písm. f/ CSP a časti dovolacieho dôvodu § 237 OSP podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.